

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209

4-3580-1387 14.07.25 www.instante.justice.md

4r-5446/24

4-24049540-02-4r-20122024

Curtea Constituțională
Mun. Chișinău str. Lăpușneanu nr.28 MD-2004
secretariat@constcourt.md

La data de 20.12.2024 în adresa Curții de Apel Centru a parvenit spre examinare recursul depus de către avocat Mihail BALABAN în interesele contravenientului Rodica CEBAN, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 septembrie 2024 (judecător Tudor STAMBOL), examinând contestația depusă de Mihail BALABAN în interesele contravenientei Rodica CEBAN împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constatatator nr. DSV01000111 prin care ia fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional

La data de 05.06.2025 în adresa Curții de Apel Centru a parvenit cererea avocatului Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție a prevederilor articolului 287 alin.(10) Cod contravențional.

Prin Încheierea Colegiul Penal al Curții de Apel Centru din data de 08.07.2025 a fost admisă cererea înaintată de avocatul Mihail BALABAN de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Prin prezenta Curtea de Apel Centru, vă expediază cererea avocatului Mihail BALABAN și Încheierea Colegiul Penal al Curții de Apel Centru din data de 08.07.2025.

Anexa: -Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

-Încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Centru din 08.07.2025.

Cu respect,

Judecătorul
Curții de Apel Centru

Vitalie BUDECI

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A sintagmei: ” declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei” conținută în art. 287 alin. (10) Cod Contravențional.

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume: Ceban****2. Prenume Rodica****3. Adresă (va fi anonimată): :****4. Telefon, e-mail (vor fi anonimizate):****5. Reprezentant (dacă este cazul): Avocat, BALABAN Mihail,**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La data de 05.04.2024, agentul constator șef SEM Centru, Biroul Vamal Centru, Tacu Grigore, a emis decizie asupra cauzei contravenționale, prin care Ceban Rodica, a fost atrasă la răspundere pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod Contravențional, pentru faptul că, la data de 27.09.2023 ora 12:22 min. PVFI Tudora, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova prin locurile stabilite pentru control, **prin declararea neautentică a mărfurilor** cu valoarea în vamă de 16092 lei pentru care urmau a fi achitate drepturile de import în sumă de 5762 lei.

La data de 19.04.2024, avocatul Mihail Balaban în interesele contravenientei Ceban Rodica a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictate menționate în anexa nr. 3 al procesului-verbal de control, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 27.09.2023 a fost efectuat controlul mărfurilor în urma cărora de către echipa mobilă au fost ridicate mărfuri conform Anexei 3. Mărfurile au fost inventariate arbitrar și eronat prin procesul - verbal nr. 204 din 27.09.2023.

În procesele verbale de examinare a mărfurilor și de ridicare a mărfurilor din 27.09.2024 inspectorul principal Surilă Marian a indicat două laturi obiective a contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional: **declararea neautentică și nedeclararea mărfurilor**, dar prin decizia de sancționare a fost sancționată pentru declararea neautentică a mărfurilor.

Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024, a fost respinsă contestația depusă de Mihail BALABAN în interesele contravenientei CEBAN Rodica împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin.(10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictate menționate în anexa nr. 3 al procesului- verbal de control - ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea sus-menționată, la data de 09 decembrie 2024, a fost depusă cererea de recurs de către avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căruia a fost intentat procesul contravențional, CEBAN Rodica, împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024.

Cauza se află spre examinare la Curtea de Apel Centru în ordine de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 287 alin. (10) CC: ” **Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tănuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:**

– până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale;

– de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 500 la 900 de unități convenționale;

– de la 4000 până la 8000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale.”.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Ceban Rodica este învinuită de faptul că a introdus pe teritoriul Republicii Moldova a mărfuri, prin locuri stabilite pentru control vamal prin declararea neautentică în documentele vamale.

În cauză, Ceban Rodica la data de 27.09.2023 a declarat absolut autentic toate bunurile pe care le-a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, a exercitat cu bună credință toate obligațiile legale, **nu a ascuns mărfurile date, a prezentat Declarația vamală** în Postul Vamal Tudora, a prezentat mărfurile deținute inspectorului vamal, **mărfurile au fost verificate de către inspectorul vamal care a validat Declarația Vamală** prin aplicarea semnăturii și a ștampilei organului vamal și deci p-v cu privire la contravenție cât și decizia din 05.04.2024 sun ilegale întrucât în acțiunile contestatarului nu se regăsesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 287 al. (10), însă datorită impreciziei sintagmei: ”declararea neautentică” a fost totuși sancționată ilegal.

C. Obiectul sesizării³

Solicităm a declara neconstituțională sintagma: ” declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei” conținută în art. 287 alin. (10) Cod Contravențional.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

În conformitate cu articolul 22 din Constituția Republicii Moldova, nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos.

În conformitate cu prevederile art. 1 din Cod Contravențional al Republicii Moldova: ”(1) Prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale. (2) În cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziția articolului din cod poate să conțină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În asemenea cazuri, exigențele aplicabile normei legii contravenționale, inclusiv exigența de previzibilitate, sînt aplicabile și actului normativ respectiv. (3) Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.”

În conformitate cu prevederile art. 374 din Cod Contravențional al Republicii Moldova: ”(3) Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.”

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului, cod.

Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic, care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei, se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 22.07.2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 125 lit. b) din Codul penal, a articolelor 7 alin. (7), 39 pct. 5), 313 alin. (6) din Codul de procedură penală și a unor prevederi din articolele 2 lit. d) și 16 lit. c) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Curtea Constituțională a stabilit, că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.

În jurisprudența sa Curtea a reținut că „preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie”.

Curtea menționează că incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă.

Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, art. 7 S 1 din Convenția Europeană, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (cauza Kokkinakis contra Greciei din 25 mai 1993). Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (cauza X. contra Regatului Unit din 1 mai 1982).

La 27 iunie 2017 Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal.

Curtea a statuat faptul că preeminența dreptului include, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, la caz a legii contravenționale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.

Curtea a notat că garanțiile instituite în Constituție impun ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrariului.

În acest sens, Comisia de la Veneția în Raportul citat supra a menționat că: „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă.

Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.”

Curtea a subliniat că lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice, deschide un teren larg arbitrariului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, indiferent de gravitatea faptei săvârșite și de prejudiciul cauzat, să cadă sub incidența normei penale.

Concluzionând cele menționate, constatăm faptul că utilizarea în art. 287 alin. (10) din Codul contravențional a sintagmei: ” declararea neautentică ” care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin. (3) și 22 din constituție [principiul legalității incriminării și pedepsei penale], precum și articolul 23 din Constituție [calitatea legii penale].

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Sintagma: ” declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei” conținută în art. 287 alin. (10) Cod Contravențional, sunt expresii incerte, încalcă articolul 22 din Constituție care, stabilește că „nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos.

Constituția impune ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii și a contravenției să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale și contravenționale ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

Articolul 287 alin. (10) din Codul Contravențional sancționează fapta de **introducere** pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, ...prin ...declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Deci, latura obiectivă a contravenției de contrabandă incriminată doamnei Ceban Rodica o constituie trecerea peste frontiera vamală, cu încălcarea regulilor vamale prin declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei vamale.

În cauză, Ceban Rodica la data de 27.09.2023 când a trecut frontiera vamala a Republicii Moldova a declarat absolut autentic toate bunurile pe care le-a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, a exercitat cu bună credință toate obligațiunile legale, nu a ascuns mărfurile date, a prezentat Declarația vamală în Postul Vamal Tudora și a prezentat mărfurile deținute inspectorului vamal, ca urmare mărfurile personale au au fost verificate de către inspectorul vamal care a drept consecință a validat Declarația Vamală prin aplicarea semnăturii și a ștampilei organului vamal, însă prin sintagma ”declararea neautentică” posibilul justițiabil este privat de posibilitatea de a prevedea, în mod rezonabil, în ce condiții ar urma să răspundă în baza articolului 287 alin. (10) din Codul contravențional și în ce constă declararea neautentică ??? !!! atunci când traversează frontiera de Stat.

A fortiori, chiar făcându-se apel la consultanța de specialitate, o asemenea persoană nu ar putea stabili, fără echivoc, care normă este aplicabilă la săvârșirea faptei de declarare neautentică.

Din cauza neclarității prevederii de la articolul 287 alin. (10) din Codul Contravențional, determinarea comportamentului contravențional nu poate fi făcut de către cei competenți să aplice legea penală decât cu aproximație, în funcție de aprecieri lipsite de obiectivitate.

Norma contestată acordă, agentului constatator cât și instanței de judecată o marjă largă de discreție, fapt care generează existența hotărârilor judecătorești cu interpretări diametral opuse și care încalcă dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, articolul 287 alin. (10) din Codul Contravențional este susceptibil de interpretare extensivă defavorabilă făptuitorului. Totuși, așa cum a reiterat recent Curtea Europeană în cauza *Prigală v. Republica Moldova*, 13 februarie 2018, §§ 38-40, interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a articolului 7 din Convenția Europeană.

Deci, în lipsa unor repere obiective, inclusiv normative, determinarea laturii obiective de ”declarare neautentică” se face la discreția celor care aplică legea contravențională, justițiabilul găsindu-se într-o stare de insecuritate juridică.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unui sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Urmare, constatăm faptul că prevederile a articolul 287 alin. (10) din Codul Contravențional sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție. Drept consecință, doamnei Ceban Rodica i se încredințează o contravenție în baza unor norme vădit neconstituționale.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

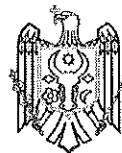
G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice,

Avocat, BALABAN Mihail

Digitally signed by Balaban Mihail
Date: 2025.06.04 23:14:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE
În numele Legii

08 iulie 2025

mun. Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

În componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii:

Silvia CECAN
Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

examinând, în lipsa părților, cererea avocatului Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție a prevederilor articolului 287 alin.(10) Cod contravențional, în cadrul cauzei contravenționale de examinare în ordine de recurs, a recursului declarat de avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024, -

CONSTATĂ:

1. Pe rolul Curții de Apel Centru se află pentru examinare în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024.

2. Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024, contestația depusă de Mihail BALABAN în interesele contravenientei CEBAN Rodica (născută la _____, domiciliată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 35, ap. 68) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictive menționate în anexa nr. 3 al procesului-verbal de control, a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. Împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024, a declarat recurs avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea Hotărârii nr. 5r-1667/2024 (4-24049540-12-5r-07052024) din 26.11.2024 emisă de Judecătorul Tudor STAMBOL, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictive menționate în anexa nr. 3 al procesului-verbal de control și a tuturor acțiunilor procesuale întocmite în prezentul proces contravențional, cu încetarea procesului contravențional și dispunerea restituirii bunurilor confiscate proprietarului.

4. La data de 05 iunie 2025 a parvenit cererea avocatului Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica, de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

97
în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție a prevederilor articolului 287 alin.(10) Cod contravențional.

Colegiul reține că sesizarea depusă are drept obiect supunerea controlului constituționalității a prevederilor art. 287 alin.(10) Cod contravențional „**declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei**” remarcând autorul sesizării faptul că constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din Constituție [principiul legalității incriminării și pedepsei penale], precum și articolul 23 din Constituție [calitatea legii penale].

În susținerea sesizării, apărarea a invocat faptul că în fapt, la data de 05.04.2024, agentul constator șef SEM Centru, Biroul Vamal Centru, TĂCU Grigore, a emis decizie asupra cauzei contravenționale, prin care CEBAN Rodica, a fost atrasă la răspundere pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 27.09.2023 ora 12:22 min. PVFI Tudora, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova prin locurile stabilite pentru control, *prin declararea neautentică a mărfurilor* cu valoarea în vamă de 16092 lei pentru care urmau a fi achitate drepturile de import în sumă de 5762 lei.

La data de 19.04.2024, avocatul Mihail BALABAN în interesele contravenientei CEBAN Rodica a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictate menționate în anexa nr. 3 al procesului-verbal de control, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 27.09.2023 a fost efectuat controlul mărfurilor în urma cărora de către echipa mobilă au fost ridicate mărfuri conform Anexei 3. Mărfurile au fost inventariate arbitrar și eronat prin procesul - verbal nr. 204 din 27.09.2023. În procesele verbale de examinare a mărfurilor și de ridicare a mărfurilor din 27.09.2024 inspectorul principal SURILĂ Marian a indicat două laturi obiective a contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional: *declararea neautentică și nedeclararea mărfurilor*, dar prin decizia de sancționare a fost sancționată pentru declararea neautentică a mărfurilor.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024, a fost respinsă contestația depusă de Mihail BALABAN în interesele contravenientei CEBAN Rodica împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01000121 din 05.04.2024 și deciziei agentului constator nr. DSV01000111 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 100 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional, și confiscarea corpurilor delictate menționate în anexa nr. 3 al procesului- verbal de control - ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea sus-menționată, la data de 09 decembrie 2024, a fost depusă cererea de recurs de către avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căruia a fost intentat procesul contravențional, CEBAN Rodica, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024.

Cauza se află spre examinare la Curtea de Apel Centru în ordine de recurs.

În conformitate cu prevederile art.287 alin.(10) Cod contravențional: *”Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tănuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:*

- până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale;

- de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 500 la 900 de unități convenționale;

- de la 4000 până la 8000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale;

Invocă autorul sesizării faptul că CEBAN Rodica este învinuită de faptul că a introdus pe teritoriul Republicii Moldova a mărfuri, prin locuri stabilite pentru control vamal prin declararea neautentică în documentele vamale.

În cauză, CEBAN Rodica la data de 27.09.2023 a declarat absolut autentic toate bunurile pe care le-a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, a exercitat cu bună credință toate obligațiunile legale, nu a ascuns mărfurile date, a prezentat Declarația vamală în Postul Vamal Tudora, a prezentat mărfurile deținute inspectorului vamal, mărfurile au fost verificate de către inspectorul vamal care a validat Declarația Vamală prin aplicarea semnăturii și a ștampilei organului vamal și deci p-v cu privire la contravenție cât și decizia din 05.04.2024 sun ilegale întrucât în acțiunile contestatarului nu se regăsesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.287 alin.(10), Cod contravențional, însă datorită impreciziei sintagmei: "declararea neautentică" a fost totuși sancționată ilegal.

Autorul sesizării solicită declararea neconstituțională a sintagmei: "declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei" conținută în art.287 alin.(10) Cod contravențional.

Susține autorul sesizării faptul că în conformitate cu articolul 22 din Constituția Republicii Moldova, nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos.

În conformitate cu prevederile art.1 Cod contravențional al Republicii Moldova: "(1) Prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale. (2) în cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziția articolului din cod poate să conțină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în asemenea cazuri, exigențele aplicabile normei legii contravenționale, inclusiv exigența de previzibilitate, sânt aplicabile și actului normativ respectiv. (3) Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod."

În conformitate cu prevederile art.374 Cod contravențional al Republicii Moldova: "(3) Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte."

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului, cod.

Afirmă că dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale. Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic, care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei, se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

În Hotărârea Curții Constituționale nr.21 din 22.07.2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 125 lit.b) Cod penal, a articolelor 7 alin.(7), 39 pct.5), 313 alin.(6) Cod de procedură penală și a unor prevederi din articolele 2 lit.d) și 16 lit.c) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Curtea Constituțională a stabilit, că unul dintre

elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctiv în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență. În jurisprudența sa Curtea a reținut că „preeminenta dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie. Curtea menționează că incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (cauza Kokkinakis contra Greciei din 25 mai 1993). Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (cauza X. contra Regatului Unit din 01 mai 1982).

La 27 iunie 2017 Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) Cod penal. Curtea a statuat faptul că preeminența dreptului include, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, la caz a legii contravenționale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie. Curtea a notat că garanțiile instituite în Constituție impun ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrariului, în acest sens, Comisia de la Veneția în Raportul citat supra a menționat că: „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.

Curtea a subliniat că lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice, deschide un teren larg arbitrariului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, indiferent de gravitatea faptei săvârșite și de prejudiciul cauzat, să cadă sub incidența normei penale.

Concluzionând cele menționate, constată faptul că utilizarea în art.287 alin.(10) Cod contravențional a sintagmei: ” **declararea neautentică** ” care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 Constituție [principiul legalității incriminării și pedepsei penale], precum și articolul 23 din Constituție [calitatea legii penale].

Reiterează autorul sesizării faptul că sintagma: ” ***declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei***” conținută în art.287 alin.(10) Cod contravențional, sunt expresii incerte, încalcă articolul 22 din Constituție care, stabilește că „nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos. Constituția impune ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii și a contravenției să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința

interpretării stricte a normei penale și contravenționale ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

Reține că articolul 287 alin.(10) Cod contravențional sancționează fapta de introducere pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei. Deci, latura obiectivă a contravenției de contrabandă incriminată doamnei CEBAN Rodica o constituie trecerea peste frontiera vamală, cu încălcarea regulilor vamale prin declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei vamale.

Invocă că, în cauză, CEBAN Rodica la data de 27.09.2023 când a trecut frontiera vamala a Republicii Moldova a declarat absolut autentic toate bunurile pe care le-a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, a exercitat cu bună credință toate obligațiunile legale, nu a ascuns mărfurile date, a prezentat Declarația vamală în Postul Vamal Tudora și a prezentat mărfurile deținute inspectorului vamal, ca urmare mărfurile personale au fost verificate de către inspectorul vamal care a drept consecință a validat Declarația Vamală prin aplicarea semnăturii și a ștampilei organului vamal, însă prin sintagma "declararea neautentică" posibilul justițiabil este privat de posibilitatea de a prevedea, în mod rezonabil, în ce condiții ar urma să răspundă în baza articolului 287 alin.(10) Cod contravențional și în ce constă declararea neautentică, atunci când traversează frontiera de Stat.

A fortiori, chiar făcându-se apel la consultanța de specialitate, o asemenea persoană nu ar putea stabili, fără echivoc, care normă este aplicabilă la săvârșirea faptei de declarare neautentică. Din cauza neclarității prevederii de la articolul 287 alin.(10) Cod contravențional, determinarea comportamentului contravențional nu poate fi făcut de către cei competenți să aplice legea penală decât cu aproximație, în funcție de aprecieri lipsite de obiectivitate.

Susține că norma contestată acordă, agentului constatatator cât și instanței de judecată o marjă largă de discreție, fapt care generează existența hotărârilor judecătorești cu interpretări diametral opuse și care încalcă dreptul la un proces echitabil. Prin urmare, articolul 287 alin.(10) Cod contravențional este susceptibil de interpretare extensivă defavorabilă făptuitorului. Totuși, așa cum a reiterat recent Curtea Europeană în cauza *Prigală v. Republica Moldova*, 13 februarie 2018, §§ 38-40, interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a articolului 7 din Convenția Europeană.

Deci, în lipsa unor repere obiective, inclusiv normative, determinarea laturii obiective de "declarare neautentică" se face la discreția celor care aplică legea contravențională, justițiabilul găsindu-se într-o stare de insecuritate juridică.

Urmare, constată faptul că prevederile a articolul 287 alin.(10) Cod contravențional sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin.(3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin.(2) din Constituție. Drept consecință, doamnei CEBAN Rodica i se încriminează o contravenție în baza unor norme vădit neconstituționale.

5. Verificând motivele invocate în cererea de sesizare privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica, Colegiul penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a admite sesizarea privind efectuarea controlului constituționalității a prevederilor art.287 alin.(10) Cod contravențional, sub aspectul invocat în cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității din considerentele următoarele considerente.

6. Potrivit art.342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind

măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

Conform dispoziției art.7 Cod de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3/1) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3/2) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă. (3/3) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3/1), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

Relevante speței sunt prevederile pct.83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său, prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții, și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

7. Potrivit prevederilor art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.(4) alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, „rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale”.

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: în sensul art.135 alin.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.1) lit.a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct.107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art.135 alin.(1) lit.a) sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În această ordine de idei, Colegiul penal relevă că, excepția de neconstituționalitate a fost formulată de către un subiect care beneficiază de acest drept, în baza art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016. Obiectul excepției de neconstituționalitate sunt prevederile alin.(10) art.287 Cod contravențional, care a fost ridicată în cadrul examinării recursului împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1667/2024 din 26 noiembrie 2024.

8. Respectiv, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea recurentă, a condițiilor invocate în art.7 Cod de procedură penală și în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica, pe motiv că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei contravenționale, și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reiterat că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor pentru soluționarea litigiului în instanțele de judecată. Astfel, excepția de neconstituționalitate este un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar în cadrul examinării unei cauze în instanța de judecată.

Trebuie de evidențiat că, în jurisprudența sa constantă, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrariedade dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat.

În prezenta cauză, instanța de recurs constată că excepția de neconstituționalitate formulată întrunește cerințele minime de argumentare, conținând o motivare care pune în discuție relația de incompatibilitate dintre norma legală criticată și prevederea constituțională invocată.

Totodată, Colegiul penal reține că dispozițiile art.287 alin.(10) Cod contravențional nu au mai făcut anterior obiectul unei sesizări de control al constituționalității în fața Curții Constituționale.

Așadar, motivele prezentei sesizări au fost consolidate în baza art. art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova, iar circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct.3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

Prin urmare cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a expresiei privind efectuarea controlului constituționalității "*declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei*" conținută în art.287 alin.(10) Cod contravențional" urmează a fi admisă.

9. Din considerentele sus- indicate, conducându-se de prevederile art.art. 7, 342, 364 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Mihail BALABAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional CEBAN Rodica de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție a prevederilor articolului 287 alin.(10) Cod contravențional, cu expedierea cererii în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, în temeiul art.135 alin.(1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Silvia CECAN

Judecătorii

Denis BĂBĂLĂU

Vitalie BUDECI